

MŪSU LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 138 (7)

SÃO PAULO — BRASIL, 1952 M. VASARIO MĒN. FEVEIREIRO 16 D.

V METAI

LIETUVI, ATLIK SAVO PAREIGĄ TĖVYNEI

DALYVAUDAMAS

Vasario 16-tos minėjime vasario 17 d. 15 val.

Colégio Coração de Jesus (vfenulių saleziečių) teatro salėje, alameda Nothmann, Campos Eliseos rajone, programoj dalyvauja stipriausios kolonijos meno pajėgos ir geriausi kalbėtojai.

Broliai ir sesės lietuviai!

Jau dvyliką kartą vasario 16-tąją turime minėti be nepriklausomybės savo tėvynėje. O aštuoni metai, kai raudo donas žiauriai siauria ten mūsų laukus ir neleidžia kenčiantiems broliams sesėms net prisiminti to svarbiausio naujosios Lietuvos gimimo akto. Šiandien dar niekas ir negali tiksliai nusakyti, kada mes vėl galėsime pačioje tėvynėje laisvi švęsti tą didžiąją savo valstybės prišikėlimo šventę.

Mūsų tikėjimas į savo ateitį tačiau nemažėja. Mes tikime, mes išsiilgę laukiame tos dienos taip, kaip mūsų daugelis tikėjo ir laukė, kai antrą kartą buvo 1944 m. paversta tėvynė, kai dalis Lietuvos vaikų virtome tremtiniais bastūnais. Gyvenome gyva viltimi greit sugrįžti atgal. Tos vilties nenustojome iki pat dabar.

Išsiskirstėme ir išlaukėme pačius blogiausius ir nepalaukiausius metus, kai ką tik buvo nustoję žvangėti ginklai. Tada jau buvo mums tokie nepalankūs laikai, jog dėstyti apie raudonojo imperializmo skriaudas, jo žiaurumus, gyventojų deportavimus ir tt. reišė tuoju tapti įtartinu žmogumi. Visur buvo įsiviešpatavęs «tylos sąmokslas». Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas turėjo padėti daug pastangų, kad nuskriaustos Lietuvos skausmingas šauksmas būtų girdimas tų, kurie pradėjo tvarkyti pokarinius laisvojo pasaulio santykius. Buvo daug rašyta, daug kalbėta, vis įtikinėta ir vis kreiptas dėmesys į Pabaltijo tautų tragediją. Pažaliau apkurtusios ausys ėmė atsiverti.

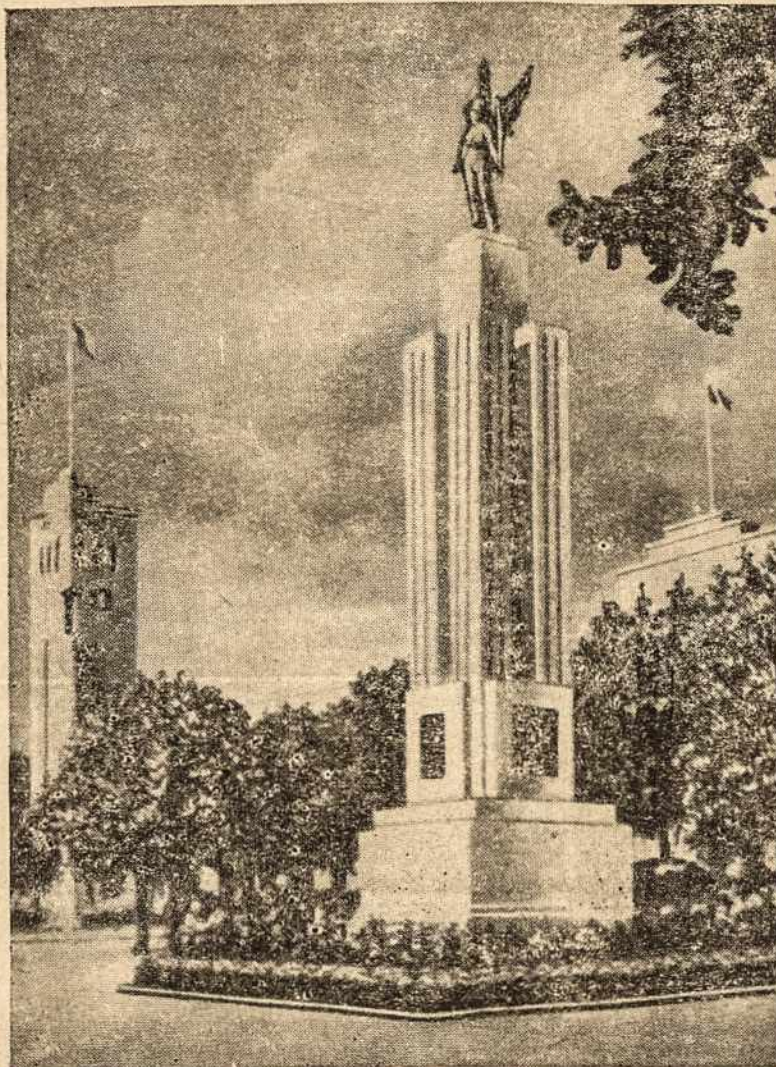
O šiandien laikai jau visiškai pasikeitė. Visa eilė džiuginančių aplinkybių gali sustiprinti ir padrasinti tikėjimą silpnėvusių ir benustojančių vilties. Įvyko mūsų naujai tarptautinės padėties pagerėjimas. Užteks priminti, kad JAV prezidentas niekuomet netuvo taip kalbėjęs, kaip kad jis prabilo kongrese šiuo metu pradžioje. Tai gi iš mažųjų tautų tragedijų ir jų žemiškių auku galinčių gauti tai baigė įsitikinti, kad «taika ne bet kokia kaina, bet taika, paremta laisve ir teisingumu» (Trumanas), tėra šiandien galima pastatius stiprią fizinę jėgą prieš smurtą ir klaidą. Toji jėga šiandien paskubomis organizuojama.

Kai tarptautiniai horizontai mums labiau blaivosi ir jau pirmosios žaros veržiasi į dangų tos iš už kalnų patekėjančios laisvės saulės, mūsųose dar labiau reikia susirikiavimo ir susiklausymo.

Vasario 16-tą dieną prieš 34 metus buvo aktas, kuris pademonstravo grupėmis diferencijuotos Lietuvos tautos vienybę. Vasario 16-tosios aktas suvedė krūvon Lietuvos Tarybą, kuriai kabojo navojus žiūgti. Tai buvo vienybės ir bendro sutartinio solidarumo darbo žygis. Tuo aktu Taryba suėjo vienybėn, kai ėjo kalba apie aukščiausius tautinius idealus, ir laimėjo.

Ir 1944 m. vasario 16 Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas, savo deklaracijoje tada apjungė visas grupes ir kovos sąjudžius, sukė vieningą visų veiksmų darbo sunkiame Lietuvos laisvinimo kelyje. To jis tebesiekia ir šiandien. Mes tikime kad Lietuvos išlaisvinimo ideja, kuri Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komiteta subūrė krūvon, bus anas pagrindinis plieninis lankas, kuris apjungs drauge visus veiksmus.

Vasario 16-tąją yra pradedama kiekvienam tautiečiui, atitrukus nuo savo kasdienės, pažvelgti į savo vidų tautinė prasme, vis klausiantis, «ką aš nuveikiu savo tautos vadavimo reikalu, ką aš padariau tiems kenčiantiems savo tautiečiams padėti?» Štai Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra išsiunčęs į visas puses gale atsišaukimus, ragindamas PL, lenetus ir pavieniui kovoti prieš Maskvos ir jos agentų propagandą, kelti balsą už žūstančius ir naikinamus, dalis tautiečių tačiau neatliko savo nedidelės pareigos — surašyti UNO nariams protestų prieš genocidą pavergtuose kraštuose. Šią pareigą atlikti nevelu. Ir mes raginame vasario 16-tos šventėje pri-

Lietuvos Laisvės Paminklas Kaune

VISAME PASAULYJE

— Korejos fronte šią savaitę aviacija smarkiai bombardavo komunistų strategines vietas.

Derybos paliaubų reikalu tebestovi vietoje. Abiejų pusių reikalai yra tiek pašliję, kad susitarimas nėra vilties. Bet iš kitos pusės vieni ir kiti vengia derybas visiškai nutraukti.

Taip ir laukiama kažkokių įvykių, kurie atidarytų kelią susipainiojusiai tarptautinei politikai.

— Šiaurės korejiečiai, ir Kinijos kareiviai, jeigu jie nenorės, karo belaisvių pasikeitimo metu, nebus gražinti prievarta, bet galės pasilikti pietinėje Korejoje, kurią kontroliuoja Amerikos kariuomenė. Šiuo kart amerikoniai jau nepakartos skaudžios klaidos

padarytos su Vlasovo armija.

— Anglijos karalius Jurgis VI buvo palaidotas vasario mėn. 15 d. Laidotuvėse dalyvavo įvairių kraštų delegacijos.

— Prancūzijos parlamente šiomis dienomis vyksta karšti ginčai Europos kariuomenės sudarymo ir Vokietijos apginklavimo klausimu. Prancūzija bijo Vokietijos apginklavimo. Bet be ginkluotos Vokietijos šiandien yra neįmanoma apginti vakarų Europą.

Prancūzų politinės partijos neturi bendro nusistatymo. Aiškiai pasisakė už Pleven planą krašto apsaugos ministeris G. Bidault, katalikų partijos atstovas. Kiti gi vidaus

politikos sumetimais nepasako savo nusistatymo, arba šio klausimo išsprendimą nori palikti tolimesnei ateičiai.

Neigiamas prancūzų parlamento pasisakymas prieš Pleven planą, Europos kariuomenę bei Vokietijos apginklavimą, gali įnešti laikino nesklandumo, bet lemiamos reikšmės neturės. Europos kariuomenė bus organizuojama ir Vokietija ginkluojama, nes priešingu atveju vakarų pasaulis būtų pasmerktas žuvmui. To reikalauja nuosekli įvykių eiga.

— Pasaulio spauda ir žinių agentūros skelbia žinias apie žydų persekiojimą anapus geležinės uždangos. Pasakytiniu metu daug žydų suimta Čekoslovakijoje, Rumunijoje.

Šiandien žydai rėkia. Bet ar jie jau pamiršo, kad į Pabaltijį išgyjavusią raudonąją armiją jie sutiko su gėlėmis ir dainomis, kai tuo metu visas kraštas skendo liūdėsy ir ašarose.

— Žydai Palestinoje Kalėdų metu sunaikino Jkri kaimą, kuris buvo katalikų apgyventas.

— Amerikiečiai kandidatų prezidentus ieško iš kariškių tarpo. Rimčiausias kandidatas yra generolo Eisenhoverio, kurį palaiko didžiausias Amerikoj dienraštis «New York Times».

— Egiptas ir Anglija kilusius nesutarimus stengiasi išrišti taikos keliu. Daugiau incidentų Egipte jau nesikartoja.

— Buvęs Kolumbijos respublikos prezidentas Dr. Carlos Lozano vasario 13 d, nusižudė pašildamas po traukinio ratais. Nusižudymo priežastis - nervų pakrikimas.

— Kanada veda derybas dėl karo bazių, aerodromų, Prancūzijoje, Kanados ir Amerikos kariuomenėms.

— Katyno žudynės, Smolensko miškuose, kur komunistai nužudė 10 tūkstančių lenkų karininkų, vėl keliamos aikštėn. Amerikos parlamento tardymo komisija tuo reikalu apklausinėjo pulkininką Vliet, kuris 1943 m. yra matęs nužudytų lavonus vietoje ir nufotografavo. Jo paaiškinimu, šių žudynių vykdytojai yra rusai.

— Šeštadienį, prancūzų parlamentas balsuos vyriausybės pasitikėjimo klausimą sąryšyje su užsienio politika.

— Brazilijos vyriausybė neleido sušaukti komunistų ruošiamo kongreso už taiką.

imti susirinkimuose atatinamas rezoliucijas ir jas siuntinėti UNO organizacijai. Pasaulis turi matyti, kad mes esame gyvi, kad kovojame už savo teises, kad mes keliamo savo balsą.

Ant Lietuvos išlaisvinimo aukuro pačias kilniausias ankas — kraujo bei gyvybių aukas — gausiai tebededa tėvynėje likusieji mūsų broliai ir sesės, gi mes, esantieji laisvajame pasaulyje, lenkiame prieš juos galvas ir tą jų įnašą privalome sustiprinti bent vieningu Lietuvos vadavimo darbu ir gausia pinigine auka Tautos Fondui.

Vardan tos Lietuvos!

Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas

Pasikalbėjimas su dail. Antanu Kairiu

Kol pasiekiau iš Vila Zelinos dail. Antano Kairio gyvenvietę São Paulo miesto centre, mane gerokai perijė. Mat, kaip paprastai Brazilijoje vasarą, «kuolais» Ilo Radau dailininko žmona betai kančią suknelę klįjentei. Čia pat dirbo trys padėjėjos. Žonia Kairienė, kaip visuomet, pilna energijos, linksmai sutiko mane aprūpindama sausais batais ir pavaišindama karšta kava. Greit parėjo iš darbo ir pats dailininkas ir jų žavi devyniolikmetė dukrelė, dirbanti raštinėje.

mo, vokiečiams reikalaujant, nepiešti. Amerikonams užėjus, pradėjau piešti gatvėje. Tai davė progos kiek uždirtti. Mano klįjientai buvo amerikoniai. Ir čia mane pastebėjo vienas karininkas, liepdamas sėstis jo džipam, paimti daiktus iš namų ir persikraustyti pas juos į kareivines. Aš atsakiau, kad visa, ką turiu, yra su manim. Na, ir mano gyvenimas pakrypo geron pusėn. Gavau kariškus drabužius, visą išlaikymą, kambary ir dažų. Turėjau piešti karių portretus. Nupiešiau virš

Dailininkas Antanas Kairys

Aš tuoj prie reikalo:
— Prašyčiau poną dailininką pasisakyti apie savo gyvenimą, pradedant nuo gimimo dienos ligi dabartinio gyvenimo Brazilijoje?
— Gera, bet tik trumpais bruožais, — sutiko p. Kairys. — Gimiau 1903 m. birželio 26 d. Rokiškyje. Mano tėvas visą savo amžių tiesioginiai tarnavo Dievui, nes 49 metus išbuvo prie Rokiškio bažnyčios zakrastijonu. Pradžios mokyklą baigiau 1914 m. Rokiškyje. Ten pat lankiau gimnaziją, bet nebaigiau iš šeštos klasės 1922 m. įstojau į Pailšybos Kursus, Kaune, kurie vėliau persiorganizavo į Meno Mokyklą, ir ją baigiau 1927 m. Buvau stipendiatas ir iš šalies uždirbdavau piešdamas. Baigęs Meno Mokyklą buvau begaunęs stipendiją gili: studijas Romoje, bet ministrų kabineto krizė pasišalinus Voldemarui, visus mano planus suardė. Turėjau eiti dirbti ministrų kabinete, šalia to dirbau meno srityje. Iš žymesnių mano darbų galiu paminėti, Karo Muzejams užsakyta, paveikslas «Žvalgai bažnyčios bokšte», kuris kabo Vytauto Didžiojo muziejuje. Po to Krašto Apsaugos Ministerija man užsakė Vytauto Didžiojo portretą. Taipogi žemės ūkio ministras man užsakė pora didelių paveikslų, kuriu vienas «Žemės ūkis Lietuvoi» tarptautinėje parodoje, Paryžiuje buvo premijuotas Grand Prix diplomu. Užsienio Reikalų Ministerijai nupiešiau istorinį žemėlaidį, kuris buvo išstatytas tarptautinėje parodoje. Čikagoje. Kūriai prašant, padariau Lietuvos žemėlaidį su visom bažnyčiom. Tas žemėlaidis buvo išstatytas tarptautinėje bažnytinėje parodoje Vatikane, Romoje. Vokiečių okupacijos metu atsidūriau kaip «sava noris» Vienoje. Austrijoje kur dirbau sunkų darbą karo pramonėje. Be to, ir moraliskai kentėjau, nes buvau atskirtas nuo šeimos, o taipogi dėl savo raštiško pasižadėjimo

100 portretų. Su tuo amerikonių karių dailiniu bekeliuodamas, atsidūriau Vokietijoje, kur, mano laimei, susiradau savo žmoną ir dukrelę. Apši gyvenau Augsburgu DP stovykloje, iš kur greit įstojau dirbti amerikonių darbo sargybos kuopon. Ten tarnavau ligi 1949 m. pabaigos, t. y. ligi išvažiavimo Brazilijon. Čia pradžia buvo labai sunki. Dabar gi šiaip taip verčiamės, nes dirbam visi. Aš dirbu fabrike, kaip medžiagų projektų piešėjas.
— Kas paskatino Tamstą siekti dailės meno?
— Pirmu akstinu buvo didingas grožis, nuo mažų dienų stebėjimas, Rokiškio bažnyčioje. Mano akys ryte rydavo tuos šventųjų paveikslus bei statulas ir gotiškus vitražus. O paskui mane paveikė pailšybos mokytojo dail. Vienožinskio paraginimas.
— Ar dalyvavot su savo pa veikslais dailės parodose?
— O, taip. Lietuvoje, kaip dailininkų sąjungos narys, dalyvavau visose parodose. Čia São Paklyje, taip pat esu dalyvavęs dviejuose parodose. Esu São Paulo dailininkų sąjungos aktyvus narys. Dėkoto, galiu dalyvauti be juri komisijos visose parodose, o tai pogi galiu naudotis, kaip dien, nemokamai, prabangiai įrengta studija su gyvais modeliais.
— Ar daug paveikslų manot išstatyti šioje lietuvių dailės parodoje?
— Tik 54 paveikslus. Ir tie patys veiks visi yra nupiešti Vokietijoje, tarnaujant amerikonių sargybų kuopoj. Mano kūriniai liko Lietuvoje, įruoštoje Panemunėje studijoje. Čia São Paulyje, neturiu sąlygų kurti. Tiesa, turiu pasakyti, kad čia teko nupiešti dekoracijas, režisoriaus Alfonso Žibonastatytiems veikalams «Sudrumsta Ramybe» ir «Amerika Pirtyje».
— Kuri diena Tamstos gyvenime buvo laimingiausia?
— Dailininkas žvilgtelėjo į be sisukančią čiapat dukrelę ir,

tėviškai nusišypsojęs, tarė:
— Tai yra ta diena, kada mano dukrelė ėjo prie pirmos Komunijos. Po to prasidėjo karas ir visos nelaimės.
— Ar labai laukiat parodos?
— Žinoma, labai laukiu. Noriu pasirodyti su savo kūriniais. Be to, tikiuos, kad dalį paveikslų galėsiu parduoti, ir tai sudarys man sąlygas dirbti dailės kūrybos srityje.
Padėkojusi p. Kairiui už suteiktas žinias apie save, jau

buvan bemaniusi keliauti namo, kai jis tarė:
— Mums pakeliui. Turiu keliauti į Moką pas menininkų klubo pirmininką p. K. Ambrzevičių į posėdį.
Reikia tikėtis, kad būsimąją lietuvių dailės bei liaudies meno parodą lietuvių visuomenė pagerbs kuo skaitlingiausiu jon atsilankymu ir lietuvių butų sienas papuoš tautiečių dailininkų paveikslais.
Koresp.

Lietuviai Pasaulyje...

— VLIKo 1952. I. 31. rezoliucija. Išklauses posėdyje padarytų pareiškimų ir turėdamas galvoje reikalingumą suintensyvinti bei suderinti Lietuvos laisvinimo veiklą, VLIKas nutarė eiti prie grupių konsolidacijos VLIKe, stiprinant VLIKo veiksmingumą, reprezentatyvumą ir dirbingumą, pertvarkant Vykdomąją Tarybą ir siekiant visų aktualių klausimų išspręsti mo.

— Sausio 30 - vasario 1 d. VLIKo posėdžiuose svarstyta samata, apyskaitos ir kt. Išklausa pranešimų apie bendrą pasaulinę padėtį, t. y. Pat. Liet. Grupės pirmininko V. Sidzikausko pranešimo apie veiksmų veiklą Amerikoje, delegacijos iš Europos Sąjungos konferencijos Londone informacijos etc.

— Kaip gautieji iš daugelio vietų pranešimai rodo, šie met visur vasario 16 d. ruošiasi minėti visi lietuviai be pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo iškilmingai ir su atsidėjimu. Tam tikslui ruošiamos translacijos per radio, pasikaitos, pasirodymai su tautiniais šokiais ir dainomis ir etc.

Vokietijoje per Laisvosios Europos radio Muenchene vasario 16 d. proga bus duoti 3 kalbomis (čekų, slovakų ir vengrų) pranešimai apie Lietuvą, o paskiau bus duotas su atitinkamais paaiškinimais iš lietuviškų plokštelių lietuviškos dainos ir muzikos koncertas. Rytojaus dieną koncertas bus dar pakartotas, kad visi norintieji galėtų jį iš klausyti.

Taip pat padaryta žygių, jog ir American Forces Network (amerikiečių karinis siųstuvai, kuris transliuoja iš visos eilės vietų, kur tik Europoje stovi amerikiečių karių) duoti anglų kalba pranešimai apie vasario 16 d. reikšmę su lietuviška muzika.

Kaip jau buvo minėta, iš vokiečių radijofonų ta diena bus taip pat transliuojama atitinkama programa. Vokiečių vyriausybės informacijos ir spaudos tarnyba yra pareiškusi susidomėjimo Lietuvos klausimu ir savo biuleteniuose vasario 16 d. pasižadėjo painformuoti apie tos dienos reikšmę.

Minimoji įstaiga taip pat palaiko su mūsų veiksniais nuo širdžius santykius.

— VLIKo ir VT narys prof. J. Kaminskas vasario mėn. grįžta atgal į Vokietiją toliau eiti senųjų pareigų. Amerikoje jis ypač rūpinosi laisvinimo bare jėgų konsolidavimu ir paties darbo koordinavimo reikalais, taip pat laisvinimo akcijai lėšų organizavimu. Lietuviai architektai ir inžinieriai jį išsirinko savo garbės nariu.

— Iš JAV gautomis žiniomis, El. Ruzveltienė, kuri da-

lyvauja Jungtinėse Tautose kaip JAV delegacijos narė, po šios sesijos iš politines ir viešosios veiklos numato visai pasitraukti.

— Kaip pranešama iš Amerikos, neserai Vašingtono ALTo vykdomajį komitetą priėmė vienas iš Amerikos užsienių reikalų viceministrų. Audiencia daugusis paruošta M. Kizytės pažinčių su aukštais Amerikos pareigūnais ir kongreso nariais dėka. Pusę valandos trūkęs Lietuvos laisvinimo reikalais pasikalbėjimas praėjo ypač draugiška nuotaika.

ALTo vadovybė to žygio a siektais rezultatais labai patenkinta ir jam skiria didelę svarbą. Tatai, netenka abejoti, susilauks taip pat dėkingo atgarsio tiek pačiame krašte, tiek lietuvių visuomenėje užsienyje.

Vajaus reikalu ALTo išleido į Amerikos lietuvių atsilankymą ir pradėjo lėšų laisvinimo darbui telkimo akciją. Rūpinamasi, kad numatytos kvotos būtų 100% išpildytos.

— Amerikiečių žurnalistas L. Schweitzeris iš pasikalbėjimo su VLIKo pirmininku M. Krupavičium paskelbė spaudos agentūros Int News Service laikraščiuose 700 žodžių pirmtį straipsni apie Lietuvos laisvinimo darbus. Tame straipsnyje plačiau paliestos deportacijos iš Lietuvos, atkreipiant dėmesį, kad į Sibirą yra išvežta visa eilė JAV piliečių (p. Čarneckienė ir kt.).

— Partizanų karininko Dauromanto parašyti «Partizanai už geležinės uždangos» jau išversti į prancūzų kalbą ir bus veikiai pradėti spausdinti. Jau taip pat pradėjami versti ir į vokiečių kalbą Romano «Kryžiai», vokiečių kalba vertimas pasirodys apie kovo mėnesį.

— Prie spausdintos anglų kalba informacijos apie Lietuvą daug prisideda ALTo leidžiamas «Lithuanian Bulletin» Nebent norėtųsi, kad jis juo dažniau rodytųsi.

Paskutinis numeris turi daug vertingos medžiagos. Pirmoj vietoj įdėti E. J. Harrisono buvusio britų vicekonsulo Kaune ir ELTOS korespondento Londone, samprotavimai apie dabartinę Lietuvos situaciją ir smarkūs priekaištai, kad ypač britai tiek mažą padėjo šiai, anot jo žodžių «mano paties matytą tiesiog nuostabią pažangą visose gyvenimo srityse padarėsiu dainų ir pasakų tautai». Jis sakosi tiesiog jaučias gėdą ypač dėl britu pripažinimo de facto Lietuvos okupacijos, kuriam nesunku ateity virsti ir de jure pripažinimu. Todėl, pasiskaidamas prieš tokią Lietuvai skriaudą, su malonumu ėmėsi versti į anglų kalbą partizanų karininko Daumanto par-

tizanus, kurių leidiny duoda visą ištrauką pokalbio apie atominę bombą, taip pat peržiūrėjo K. Palėkio «Genocido» angliškąjį leidimą.

Toliau smulkiai aprašoma, kaip ALTo pastangomis buvo išimtas iš UNO darbotvarkės Lietuvos pagrindžiui pragaištingas tarptautinio baudžiamojo kodekso pakeitimo projektas, duotas genocido reikalui D. Achesonui įteikto bendro, memorandumo tekstas ir smulkiai įvairio Lietuvos gyveno charakteristika, sudaryta iš ten ištrūkusių žmonių pasakojimų, kitais keliais gautamų žinių ir komunistinės spaudos atsiliepimų. Juose yra apščiai dar niėkur neskeltų duomenų, kuriais galės pasinaudoti ir svetimieji. Tokie leidiniai turėtų būti ypač plačiai paskleisti tarp įtakingų amerikiečių ir angliškai kalbančios visuomenės.

SIŪLO ROOSEVELTIENEI PAČIAI IŠGAVENII BOLŠEVIKINE PRIEVARTA

Kaip amerikiečių spauda praneša, sugrįžusi į Ameriką E. Rooseveltienė, New Yorko aerodrome žurnalistų paklausta, ar JAV delegacija mano daryti kokių nors žygių dėl sovietų vykdomo pavergtuose europiniuose kraštuose genocido, atsakė, jog bet koks žygis būtų bevertis, nes nesą įrodyti, kad sovietai yra tikrai p darę jiems inkriminuosimus nusikaltimus.

Dėl tokio jos atsakymo, atspausdo dižiojoj Amerikos spaudoj, nustebė ne vienas net ir iš pačių amerikiečių laikraštininkų, o tremtinių ir mažųjų spaudoj pasipylė dėl griežčiausių protestų, įrodinėjančių, jog ir Višinskis negalėjęs geriau atsakyti.

Egzilinių veiksmų politikai drauge reiškia nustebimą, kaip ji iš viso gali ne tik taip kalbėti, bet ir būti Amerikos delegacijoje, kada mo pačiu metu milijonai ištremtųjų kenčia ir žūsta priverčiamųjų darbų stovyklose Sovietu Rusijoje, taip pat nuolat eina nauji transportai į Sibirą.

Ne vienas pastebi, kad tokiems kalbėtojams kaip Rooseveltienė, pirma reiktų patiems išgyventi visą Sovietų siaubą ir prievartavimus, o paskui tepamėginti taip kalbėti.

Nuo kitų bendrų žygių tuo reikalu neatsilieka ir mūsų tautiečiai. Jau VLIKo vadovybės paskelbtas Paryžiuje atsilankymas sukėlė platų atgarsį, o tokie pareiškimai, kaip minimasis Rooseveltienės visų akciją turi dar daugiau padidinti.

ALTo tuo rekalu paruošė memorandumą, reikalingu žygių imasi ir Laisvosios Europos patariamoji lietuvių grupė. Yra šiuo metu renkami reikalingi efektyvūs įrodymai akivaizdžiai paneigiantieji pa našius pareiškimus, kurie vieniems tremtiniams, juo skaudesni, jei yra pareikšti tokio žmogaus.

Ypač svarbiai ją puola baltų ir ukrainiečių spauda.

Žinias apie vykdomas deportacijas skelbia net tolimiausiu kraštų laikraščiai, pav. Naujosios Zelandijos «The Press» atspausdino iš Washingtono gautą pranešimą apie ištremtus 8 milijonus europiečių, deja, tik viena Rooseveltienė to nemato, nors, anot laikraščio, tatai tvirtina net pats buv. Amerikos pasekretorius J. Grey.

Būt jau ateina mus džiuginančios žinios, kad El Rooseveltienė pasitrauks iš politinės ir viešosios veiklos, tuoj po šios sesijos.

Brolių Viesnagė

Vasario mėn. 8, 9 ir 10 dienomis Rio de Janeiro viešėjo S. Paulo L. K. Bendruomenės Choras (per 40 asm.) tautinių šokių ir «kaimo muzikantų» būrelis ir dar per 100 šio meno ansamblių palydovų - tautiečių. Choras atvyko dviem dideliais autobusais, kiti - nuosvais automobiliais, o pora - net lėktuvu, spec. koncertui. Tokio didelio masto paulistų iškila į de Janeiro yra pirmoji, todėl nors tikraisiais svečių šeiminkais buvo sostinės L. K. Bendruomenės vadovybė kun. J. Janilionis bei p. Jonas Adamavičius, tačiau visi lietuviai be tikybos ir partijos pažiūrų skirtumo, su dideliu nuosirdumu mielus svečius sutiko. Todėl, tat, didžiulė U.N.E. salė koncerto (Festival Lituano) metu buvo perpildyta. Nors veik pusė klausytojų buvo svetimtaučiai: brazilai, čekai, estai, latviai, prancūzai, suomiai etc. tačiau visur vyravo lietuviška nuotaika. Jau vien salės papuošimas, o ypač priešscenis, kur kabojo didžiulė tautinė vėliava ir Vilniaus, Kauno bei Klaipėdos miestų ženklai bei kanklės (inž. Abraičio darbas) - sujungė įvairiatautę auditoriją vienon šeimoni.

choro viesnagės tikslas «per tautinę dainą prisiminti Lietuvą ir prisidėti prie jos išvadavimo». Suskamba «Malda už Tėvynę» (Dambrausko) graudžiai, prasmingai ir galingai. «Kur bėga Šešupė» perkelia klausytojus į pavergtą tėvynę. Po šios dainos išeina solistas Ambrozevičius ir taria sveikinimo žodį S. Paulo lietuvių visuomenės vardu Lietuvos atstovui ministeriui Meieriui ir išteikia jam puošnų S. Paulo lietuvių Menininkų Klubo adresą Dr. Meierio pakėlimo Igalotumų Ministeriu proga. Choras, visai publikai sustojus, galingai sudainuoja Ilgiausių Metų... Pakelta nuotaika programa vyksta toliau ir skamba svajinga «Miškų gėlė» (Švedo), labai senoviška šienpivių «Valiok, dalgeli», bei «Anoj pusėj ežero» - nepaprastai techniškai sunki ir įvairi. Tačiau ji, kaip ir visos kitos choro lengvai nugalimos su dideliu įsijautimu ir subrumu. Plojimų audroje baigiamą pirmąją dalis. Dabar jau visi yra įsitikinę, kad choras nors ne iš profesionalų, tačiau yra didelė samoninga meniška jėga, kurios dalyviai ne tik žino, kas yra dainavimo technika, bet dar daugiau - į technikinį laimėjimą įdeda da li savo lietuviškos sielos. - todėl tad jų menas taip veikė klausytojus Technika, neabejotinai, yra maestro Ambro-

zaičio - choro 'dirigento - nuopelnas, visa kita - lietuviškos prigimties bei idealizmo ir pašventimo bruožas.

Po trumpos pertraukos solistas K. Ambrozevičius labai įsijautęs padainuoja tris dainas: «Palankėj» (Stankūno), «Dudele» (Šimkaus) ir «Stasys» (Vanagaičio). Visos šios meilės dainos atatinčiamai interpretuojamos, pasiekia klausytojų širdis, ypač «Stasys», kurio graudžią meilės istoriją, tur būt nevianus klausytojas yra asmeniškai išgyvenęs.

Solisto balsas - švelnus bei vietomis galingas tenoras, pagaua klausytojus už širdies, todėl bisui solistas dar padainuoja «Kur bakužė samonota», - lengvai banguodamas tarp pianissimo ir fortissimo. Reikia stebėtis Ambrozevičiaus ne tik plačia balso skala, bet ir meniškumu įsijautimu į kūrinio atlikimą. Visa tai dar labiau sukelia solistui pagarbos, turint galvoje, kad jis, kaip ir visi šios meno šventės dalyviai, yra mėgėjas.

Trečioje programos dalyje choras iš karto pavergia žvissus labai senoviška žemaičių daina «Pempel» - tarmiškai. Klausytojai priverčia ją pakartoti. «Stikliukėlis» taip pat turi didžiausio pasisekimo... bei energingi du maršai, kurių tarpe ypatingai išsiskiria «Jūreivys» (Paulausko). Jei liaudies dainose choras rodo tikrą tautinę išraišką ir nuotaiką tas nėra nuostabu, turint galvoje jo lietuvišką sudėtį bei idealizmą, tačiau operų fragmentuose: «Cavaleria Rusticana» (Mascagni) bei Faust op. Dunojaus valse, kur tempas yra patus ir labai įvairus, suderintas su solo partijomis (Ambrozevičius) bei piano (jei ta «graba» galima vadinti pianu) - p. Rita Sprogis, - tarpais, - pasiekti tokios tikros išraiškos bei dinamikos yra tikrai didelio darbo ir muzikinės kultūros

laimėjimas. Tai liečia ir Strauso valsą - Žydrasis Dunojus.

Šie operų fragmentai ne vieną klausytoją tikrai nustebino savo brandumu ir priminė Kau no Valstybinę operą. Niekas dabar neabejoja, kad S. Paulo L. K. Bendruomenės choras tikrai įvykdys savo svajonę, pastatydamas visą operą. Tai būtų jau tarptautinio masto laimėjimas šiame krašte ir mes iš visos širdies linkime, kad tai įvyktų artimiausiu laiku.

Suglaudus šias padrikas mintis prašosi išvada: Choras yra stiprus, vienalytis junginys, jaunas, elegantiškas pažiūrėti (ypač mergelės, kurios atrodė, kaip tikros lelijelės) ir skambus bei aukštai meniškas ir drausmingas. Choro tarėna, ypač tai svarbu pabrėžti, žinant, kad didžioji jo dalyvių dalis yra gimusi Brazilijoje, - puiki, įsijautimas į pildomojo kūrinio dvasią be priekaištų - visa tai verčia mus pagarbiai nulenkti galvą prieš šį jauną kolektyvą, savo pašventimui bei menu keliantį visuomenę į idealo aukštybes ir grožio pasaulį. Iprasmindama žmonių kasdienę kovą dėl būties, amžino meno šypsena.

Po dainų p. Jadvygos Ambrozaitienės vadovaujama tautinių šokėjų grupė pašoko Kubilą, Kenurinę, Lenciugėlį bei Kalvelį. Šie senoviški liaudies šokiai, kurti gamtoje, pamiškė, - atlikti salė, be dekora cijų ir prožektorių (nes scenos nebuvo) yra labai sunku. Tačiau jie nepaprastai visiems patiko, ypač Lenciugėlis, kuris yra tikra pantomima, labai ryškiai p. J. Valavičiaus ir jo keturių draugių alikta. Turint galvoje, kad šokėjai yra ir choro dalyviai - jiems teko sunkus uždavinys dvigubai pavargti, tačiau pelnytai laimėjo plojimus už tokį vykusį senovės vaizdo atkūrimą ir tautiškuose drabužiuose buvo just etnografinė tikrovė ir šokėjų mostuose bei dinamikoje tautinis būdas bei dvasia. Vadovė p. Ambrozaitienė gavo rožių puokštę.

Programai pasibaigus žodį tarė kun. Janilionis padėkodamas S. Paulo L. K. Bendruomenės pirm. kun. Pijui Ra gažinskiui, choro pirm. Kaziuui Ausenkai, dirigentui maestro

Ambrozaičiui, solistui K. Ambrozevičiui bei visiems susirinkusiems. Savo kalboje jis reišė padėką ir Brazilijos vyriausybei bei tautai, kurios svetingoje žemėje lietuviai gali jaustis laisvai ir saugiai, išvardinti asmenys buvo palydėti plojimais ir ypač stipriai klausytojai reagavo pamiršus prezidento Getulio Vargas vardą. Po to, «kaimo orkestrui» grojant vyko šokiai ligi pat ryto. Veikė turtingas bufetas. Loterijos bilietai visi buvo išgrobstyti, Rengėjai nemigė keletą naktų, žodžių tikrovė, kuri neišvengiama.

Kitą dieną (sekmadienį, vasario 10 d.) Vincento a Paulo bažnyčioje kun. P. Ragažinskas atlikė mišias ir pasakė prasmingą pamokslą. Paulistų choras giedojo keturiais balsais Arenso mišias, o solistas Ambrozevičius nepaprastu stiprumu ir įsijautimu giedojo Stradelli kompozicijoje «Viešpatie». Tokių pamaldų Rio lietuviai jau senai nėra turėję. Pamaldose dalyvavo ir min. Dr. Meieris.

Po bažnyčios iškilnių paulistai grįžo į Rio Bendr. Bažnytinę, kur buvo atsisveikinimo užkandžiai. Skambėjo dainos o paskui buvo ir pašoka, kas įrodė, kad šimtus kilometrų nugalėti jaunimui nieko nereikia, nes niekas, atrodo nesijautė pavargęs. Vakare didžiulės Rio lietuvių palydėtas choras ir paulistai išvažiavo, palikdami mūsų širdyje, mintyje ir kalboje. Šitos paulistų viesnagės mes ilgai neužmiršim. Lauksime ir kitais metais mielų brolių kultūrininkų. Ačiū už suteiktus šventiškus išgyvenimus ir už atgaivintą viltį. Jūsų atvykimas ir triumfas Rio de Janeiro ryškiai parodo, ką gali nuveikti lietuviai vienybėje ir pasiryžę. Garbė tad jums, da visiems mums neužmirštamų valandų ir dvasios peno, ir garbė rengėjams bei talkininkams. savo pasiaukojimu atlikusiems tai, kas atrodo neįvykdoma.

Petras Babickas

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Prieinama kaina, geromis sąlygomis
PARDUODAMA moderniai įrengta

Mésiné

Kreiptis MEČISLOVO bare, Largo São Jose, Nr. 3

Este copo representa:

**Saúde
Alegria
Disposição**

E A POSSIBILIDADE DE GANHAR UMA LINDA BICICLETA

VIC-MALTEMA

PRODUTO 100% NACIONAL

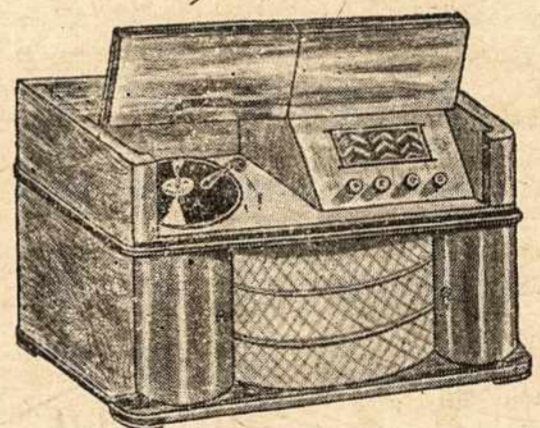
VIC MALTEMA - SABOROSO E NUTRITIVO

1 OVO
150 GRs. de LEITE
10 GRs. DE PÃO

Prodotto da COMPANHIA PROGRESSO NACIONAL - Rua José Paulino, 717 - Fone 51-7277 - São Paulo

Sprindys & Cia

SIŪLO

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia - Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis. Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

TECELAGEM DE LINHO E ALGODÃO "BALTICA"

TERESEVICIUS & BALOG LTDA.

Gamina stalieses lino Belga įvairaus didžio, medžiaga vyriškiems ir moteriškiems kostiumams. Lovatieses medvilnės ir šilko (Raion). Priima užsakymus. Parduodama vietoje fabriko kaina, lietuviams didelė nuolaida.

São Caetano do Sul - Travessa São Francisco, 202
São Paulo

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO
J. L. Galinskas Ltda.

BALDŲ SANDĖLĪ.
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

CASA SPRINDYS & CIA.

Galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Taip pat turi ir naujausių plokštelių. Čia yra

radio laboratorija įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

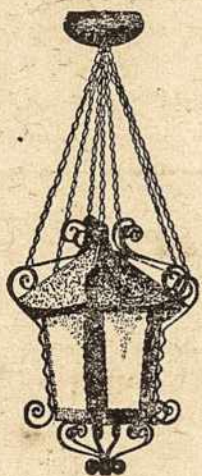

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — V. ZELINA

MEKANIKOS DIRBTUVĖ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal matą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražiai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundus)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas
ALEXSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7432 — SÃO PAULO

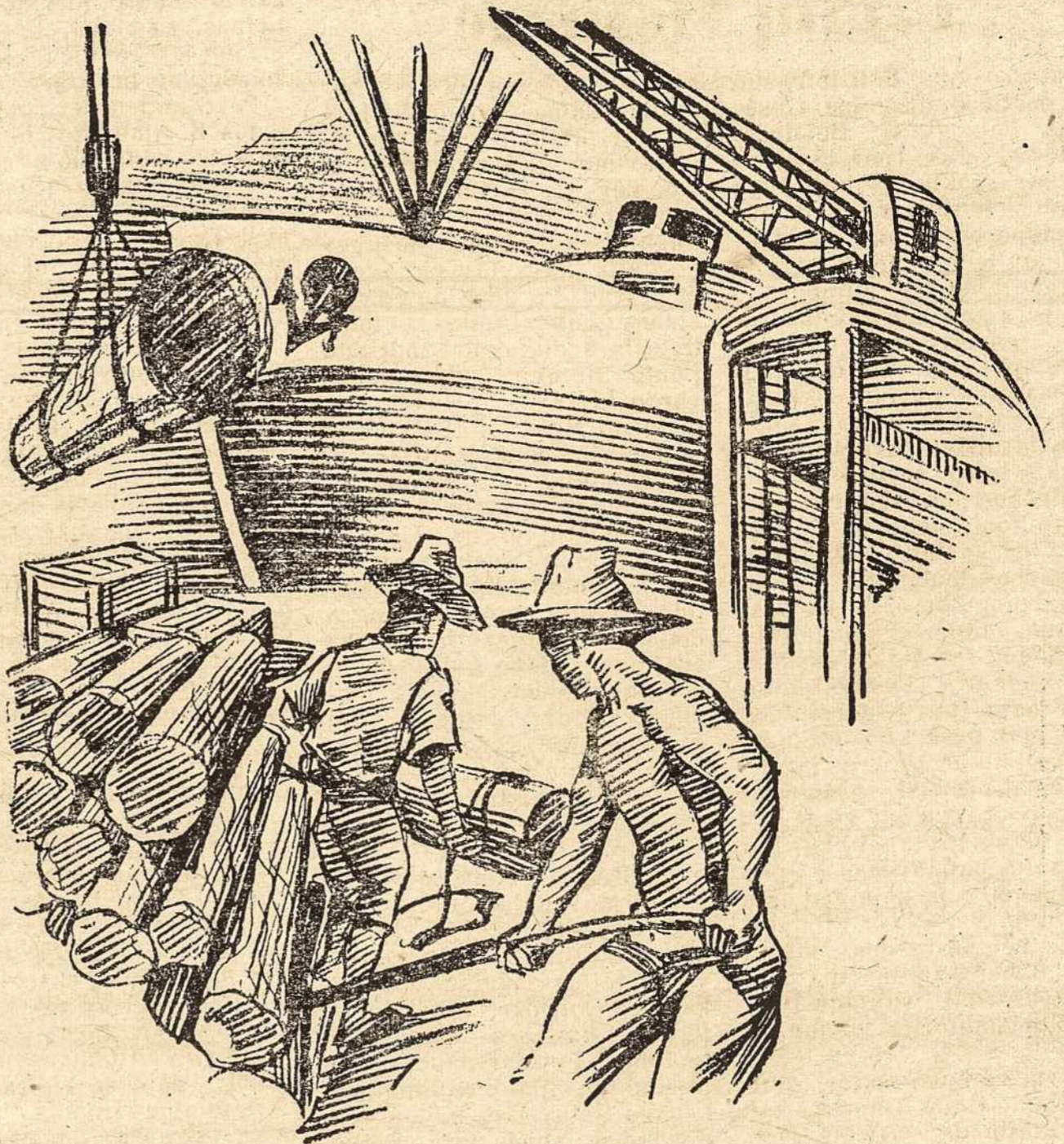
Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepią, spalvinimais aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and: - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

PRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510
Fone 35-3260

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés 719
São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S A O P A U L O

Magdalena Vinkšaitienė

BERŽŲ ILGESYS

Iškeliavau į tolimas šalis,
Supaus ant vandenynų plačių,
O tas tėviškės ilgesys
Vis gruzdo manyje -- jaučiu.

O beržai... Žali, žali berželiai,
Su raiba gegute šokose!
Įaugo į gyvenimo kelią —
Atminimuos jie ir sapnuose.

Kai motutei naktim akys merkės,
Tai lopšinė ošė man beržai...
Pareini iš kur — šakomis lenkės --
Tartum džiaugės, kad vėl sugrįžai.

Išėjau. Ir negaliu sugrįžti:
Tiek daug klampynių ant to kelio!...
Nešuos tik ilgėsį nemirštantį
Beržų, kur rymo prie upelio. - -

Ak, veltui klaidžioja mano akys —
Neužmatau čia niekur beržų.
Tiktai palmės suplyšusiais lapais
Stebi mane žvilgsniu išdidžiu.

O palmės tos tokios išlepintos,
Nevarvina, kaip beržai, sulos,
Jos tropikų saule nukepintos,
Aš — dukra šiaurės tolimos.

Ir naktim, sapnuos, matau aš... beržus!
Baisioj kančioj ašaros varva - -
Rudens vetros rankas jųjų laužo,
Jie... meldžias suklaupę į purvą.

Ir nuolatos man beržai vaidenas
Draskomi, kenčiantys, sulinkę...
Ir vis tas atsiskyrimas menas:
Aš — nulaužta beržo šaka! - - -

Bet... ateis pavasaris beržynan!
Sielvartai su upėm nutekės!
Išdžius lūgai ir visos klampynės
Vėliai beržų sula varvės!

Ir pakvipo žali, žali berželiai!
Vėl šakose gegutė kvatos!
Tada rasiu ir aš į ten kelią -
Atsigerti pavargus sulos - - -

São Paulo, 1951 m.

Bernardas Brazdžionis

AŠ ČIA — GYVA

Ieškojau tėviškės tamsioj naktį, it kapas:
— Kur tu, tėvyne, kur tu, Lietuva?
Ar plaka dar skausme širdis sukepus.
Ar tu gyva, ar negyva?

Iškėliau, šaukdamas, rankas į dangų juodą
— Kur tu, tėvyne, kur tu, Lietuva?
Ir kai parpuoliau, bėgdamas per gruodą
Atsakė man: — Aš čia - gyva.

Aš čia - gyva, — po kojų tarė žemė,
Aš čia - gyva, sūnau, ar nematai?
Aš čia - gyva, — palinkę ir sutemę
Atsiliepe dangaus skliautai.

Aš čia - gyva. — Dubysa subangavo.
Aš čia - gyva, — jai pritarė krantuos,
Aš čia - gyva, — kaip aidas sudejavo
Daina paguojose aukštuos.

Ėjau klupau iš pirkios į pirkelę,
— Kur tu, tėvyne, kur tu, Lietuva?
Tik balsas tas man rodė tamsų kelią:
Aš čia - gyva, aš čia - gyva.

Kaip skausmo ašaros, mirgėjo žiburėliai...
— Ar tu tenai, ar tu ten, Lietuva?
Ir iš tamsos, ir iš nakties, ir iš šešėlių
Atsiliepė: — Aš čia - gyva

Bernardas Brazdžionis

Tolimas Kaimas

Ne pasakų tolimas kaimas
Paskendo migloj pamažu —
Tėviškės liūdnas atšlaimas...
O buvo ten, buvo gražu!

Klegėjo pavasario gandras,
Ant mūsų kaštano aukštai.
Žydėjo kaimynų levandros
Ir kvapūs alyvų žiedai.

Ak, spaudžia krūtinę ir plėšo,
Tos lankos, ta žemės daina —
O gai jau, o gal negalėsiu
Sugrįžti! —

Kaip vasaros saulė —
Sugrįžt - -
Kaip sugrįžta diena...

O gal tie pagojai žalieji
Jau niekad manes nesulauks.
Kur buinūs tilvikai suėję
Per vasarą klykaus ir šauks...

Gal ežero gimto Širvenos
Pakrančių balti ajarai
Šlamės per visas mienesienas:
Ne viskas, ne viskas gerai...

Ne pasakų tolimas kaimas
Paskendo migloj pamažu —
Tėviškės liūdnas atšlaimas...
O buvo ten, taip gražu!

Bernardas Brazdžionis

MANO PROTĖVIŲ ŽEMĖ

Tu viena mano laimės ir džiaugsmo sapnuos,
Tu viena mano kryžkelių vingiuos liūdnuos,
Tu viena mano saulė rytojaus dienos,
Mano protėvių žemė.

Atsiminimuose lankos ramunių baltų,
Senos pilys prie Nemano seno krantų,
Baltija — ir aukštaičių pagojai — tai tu,
Mano protėvių žemė.

Ir bitelių dūzgimas baltam avily'
Ir piliakalnių, alkų ramybė tyli,
Ir žiema, kaip mirties baltas takas, gili
Mano protėvių žemėj.

Nenumirs po piktojo gruodo ledais,
Nesukniubs po sielvarto upės krantais,
Puoškis, puoškis pavasario jauno žiedais,
Lietuva, mano protėvių žemė!

Niekur Nesikraustysiu!

(Iš J. Švaisto knygos «Paskutinį kartą tave klausiu»)

(Tąsa iš praeito Nr.)

— Nusiramink, tėvuli... Mes tavęs ir ten neapleisime. Viskas Dievo valoj. Juk tu pats taip mus mokei...

Duryse pasirodė Paliepis, milicininko pakviestas. Klaikus vaizdas, pirmą sykį gyvenime matomas, pritrėnkė jį ir suparelizavo ant slenksčio. Jis neteko nei žodžių, nei judesių. Už stalo vyresnysis, pasieniais ir prie durų automatiškai, besieliai, mongoliškais veidais sargybiniai. Viskas išdraskyta, sujaukta. Nam skiai, kaip kapinėse, bumšiant žemei ant mylimo ir brangaus žmogaus kapo Moterys kukčiojo. Nenuvaldomos ašaros sūriai griaužė jų veidą ir rankas.

Šinkūnienė, išvydusi Paliepi, skenduolės viltim įsikibo į jį ir maldavo.

— Būk geras, kaimynėli... Nors tu neapleisk mūsų...

Mitiuginas oficialiai paklausė ir užrašė: «Paliepis Ignas, Petro sūnus. 52 metų, to patį bažnytkaimio ūkininkas, pasižada globoti išvežtos Šinkūnų šeimos namus, ūkį ir elgtis pagal visus Volkomo nurodymus».

— Dabar pasirašyk, — parodė pirštu specialiam blanke.

— O tu, Šinkūnai, parašyk jam įatskirą įgaliojimą, kad jis visai teisėtai yra globėjas.

— Gal, pone vykdytojai, ir parašytumėt. Juk geriau išmanai, kaip čia reikia. Savo gera valia aš niekam nepavedu ir neduodu! — ryžtingai skambėjo Šinkūno žodžiai.

Ir šį kartą Mitiugin'as nusileido. Jis rengėsi paskutiniojo akto įžangai - šeimos galvos atskyrimui nuo kitų šeimos narių.

Visa ši operacija turėjo būti sumaniai ir labai apgaulingai pravesta, kad nebūtų bent kiek aiškiau suprasta ir kad nekiltų didelis triukšmas, pagaliau net susirėmimas. Šitokie nurodymai buvo gauti sulig išvežimo instrukcija. Todėl Mitiuginas visai ramiai, tarytum draugiškai įspėjo: — Patarčiau vyrams sava daiktus krauti į

atskiras dėžes ar ryšulius, nes stotyje, prieš sodinant į vagonus, bus padarytas sanitarinis patikrinimas. Vienur tikrins vyrus, kitur moteris ir vaikus. Gali būti, kad iš pradinės stoties ir į vagonus bus sodinama skyrium, bet tai nereiškia, kad vėliau nesuseisit į vieną vietą.

Kad to niekad nebus, jis puikniausiai žinojo, nes juodu ant balto buvo surašyta ir aukščiausiojo komisaro pasirašyta. Nukrypimai nuo plano galimi kur nors kitur, bet tik ne pasmerkųjų atžvilgiu. Del išvežanųjų aiškiai buvo pasakyta: «di delė dalis šeimos galvų turi būti areštuota ir uždaryta į specialias stovyklas, o jų šeimos vyksta apsigyventi į specialiai numatytas tolimas sritis». Bet Mitiugin'as melavo lygiai taip pat įtikinamai, kaip gryniausią teisybę sakydamas.

Tą patį valandėlę prisistatė jam Lupeika: — Viskas sutvarkyta!

— Gerai... Aš jau beveik laukiau.

Mitiugin'ui su savo darbuotojais išėjus, Šinkūnų namuose, be jų pačių, likosi dar keli sargybiniai ir Paliepis, kuriam leista buvo išklausti ūkininko pageidavimų ir nurodymų.

Šinkūnas šiek tiek buvo atlyžęs. Jis nuoširdžiai tarėsi su kaimynu, kaip ir kas reikėtų padaryti, kad sveikiau ir naudingiau būtų jo ūkiui. Šinkūnienė rūpinosi maistu kelionei. Dukters turėjo parinkti ir sutvarkyti kitus daiktus.

— Matai, Ignai, — samprotavo ir dėstė Šinkūnas: — teks nusamdyti nuolatinius darbininkus, o darbymečiu - padienius. Už dabartinius pinigų gerų darbininkų negi gausi, o antra vertus, iš kur tu pinigų sudarysi, kai taip mizernai mokama už valdžiai statomus gyvulius, grūdus ir visa kita... Teks verstis ir suktis to patį ūkio dalykais. Na, juk ir Algirdas patars. Aš tikras, kad jis retkarčiais čia pasrodys, jei, neduok Dieve, įkliūtų...

— Et, Jonai, — beviltiškai numojo ranka Paliepis: — tu kalbi ir rūpinies, tarytum atsarginių pakartojimui išvykdamas.

— Na, o tu kaip galvoji? — su dideliu susidomėjimu pasižiūrėjo į kaimyną.

— Mano išmanymu, visa tai komedijos - ir ta globa ir tie įgaliojimai...

— Na kodėl?

— Ryt tas pats ir man gali atsitikti.

— Nebijok, visų neišveš!

— Tai ne paguoda. Tegu ir neišveš, bet nei

man nei tau savo ūkiais tikrai nebeteks rūpintis. Juk šitaip negi paliktų, jei kitaip nebūtų jų sugalvota.

— Na o judvi ko čia dabar draskotės ir žliumbiat! — sudraudė Šinkūnas savo dukteris: — Ašaros ir bergždžias savęs kankinimas - kvailiausi dalykai. Daugiau skriaudos negu naudos.

— Kad, tėveli, viskas taip miela ir visko taip gaila... — lyg maldaudama, lyg pasiguosdama atsiliepė Danutė.

— Bent jau tu susilaikytum: esi mokytesnė, tad turėtum ir protingesnė būti. Dėk, kas reikalingiausia ir viskas.

— Ne tai... Nesupratai, tėveli. Aš ne apie daiktus galvoju. Tuscia jų: nebus šitų, bus kiti. Bet, kad siela draskoma, kad jos visos pasiimti negalima... Lieka laukai, miškas, žmonės, dangus. Kiek čia visur gyvenimo, džiaugsmo ir didelių vilčių. O ten... baisu, baisu, tėveli... baisu!

Danutė suklyko ir susmuko ant krovinių statinės, abiem rankom susėmusi galvą. Tėvas švelniai apglėbė ir jautriai glostė.

— Nusiramink, vaikelį, ir turėk vilties. Be jos nė vienos dienos negyventumėm ir nebūtume to viso turėję, ką dabar prarandam. Su viltim ir darbu val susigrąžinsim. Ne pirmienu mums į Sibirą keliauti ir nenaujienu iš ten sugrįžti. Keliai praminti...

Danutė staiga pašoko. išsitiesė visu ūgiu ir beveik isteriškai ėmė šaukti:

— Taip! Jie ėjo, bet žinojo ir už ką. O mes - tu, mama, aš, Rozalija ir kiti - už ką einam? Už ką dabar visi eina?! — jos kumščiai ir baisas šiupulingai drebėjo.

Tėvas valandėlę pagalvojo, atsiduso ir ramiai pasakė:

— Nagi už tą patį, vaikeli... Tik už tą patį... Kad ketuviai, kad myli savo tėvų žemę, kad nori savaibingi ir laisvi gyventi...

PABAIGA

Lietuviai BRAZILIJOJE

DĖKOJAME VISIEMS RIO LIETUVIAMS!

Bendruomenės Choras ir visi ekskursijos dalyviai yra sužavėti Rio lietuvių vaišingumu ir gražiu priėmimu. Ypač gausiai esame dėkingi Didž. gerb. kun. Janilioniui, Bendruomenės pirm. J. Adamavičiui ir p. P. Babickiui už puikių vadovavimą ekskursijai. Bendruomenės Choras dėkoja ministeriui dr. F. Meieriui už dovanėles, dėkoja taip pat visiems koncerto klausytojams už šiltą ir nuoširdų mūsų išpildytų dainų priėmimą. Esame sužavėti Rio lietuvių! Ateityje pasistengsime vėl su rasti progą ir Jus aplankyti su nauju repertuaru!

*Bendruomenės Choras ir
ekskursijos dalyviai.*

— Dailininkas JONAS RIMŠA dar tebegyvena Rio de Janeire. Lapkričio mėnesį 1951 m. buvo surengęs Copacabana Palace savo paveikslų parodą, kurią globojo Bolivijos ambasada. Paroda turėjo didelį pasisekimą ir keli dail. Jono Rimšos kūriniai buvo paroduoti net į J. A. V. Pats dailininkas šiuo metu dirba keleta naujų paveikslų aliejiniiais dažais ir akvarėle. Jaučiasi gerąjį sveikatą ir turi noro skverbtis pirmyn sa-

vo mene. Yra kviečiamas grįžti atgal į Boliviją, kur jo laukia didelis naujas darbas valstybei.

Dėl naujų parodų tuo tarpu neturįs jokių projektų, nes jau e-ąs ir pabodęs k'ajūno dailininko gyvenimas.

Pabaigoje vasario mėnesio žada atvykti dar į São Paulį. Siunčia sveikinimų lietuvių kolonijai ir visiems bičiuliams.

— Lietuvių Sąjunga Brazilijoje š. m. balandžio mėn. 26 d., rua Lituanica, 67, Mokoje, rengia vakarą su programa ir šokiais.

— Lietuvių Sąjungos Brazilijoje išlaikomų mokyklų vizitatorių (inspektorius) Valdybos š. m. vasario mėn. 8 d. nutarimu, vieton p. K. Bratkauskio, pakviestas p. kap. J. Čiuvinas.

— Sąjungos Valdybos nutarimu, artimiausiu laiku, bus suruošta jos nariams ir prijaučiantiems ekskursija į S. Paulo apylinkes.

KREIPIMASIS Į V. BELOS LIETUVIUS.

Brangūs Tautiečiai! Maloniai prašau Jus paraginti savo vaikučius pasimokinti garbingos lietuvių kalbos, kuri

bus dėstoma D. L. Kun. Vytauto vardo mokykloje antradieniais ir Penktadieniais 16 val. Pamokas pradėdus š. m. Vasario 19 d.

Mok. rašytoja K. Pažeraitė.

NAUJI BENDRUOMENĖS CHORO REMĖJAI:

Sipavičius Kęstutis
Pavilonis Elena
Bačiūlyte Marija

«MŪSŲ LIETUVOS» PRENUMERATORIAI 1952 m.

Vieno Numerio Leidėjai:

Inž. Algirdas Mošinskis Cr.\$100,00

Garbės prenumeratoriai:

Klemas Martinkus Cr.\$50,00
Jonas Šimkevičius 500,00
Pranas Ziezs 500,00
Agne Jurgutis 500,00

Prenumeratoriai rėmėjai:

Aleksandra Varniene Vaitkevičius Cr.\$300,00
Jonas Adamavičius 300,00
Jonas Malaiška 300,00
Jonas Šileris 300,00
Adomas Naruševičius 300,00
Antaras Girnius 250,00
Jonas Petraitis 250,00
Leonas Adamavičius 250,00
Ignas Dubauskas 200,00
Pranas Dutkus 200,00
Juožas Juraitis 200,00
«Lietuvos Pasiuntinybe» Rio de Janeiro 200,00
Inž. Jonas Abraitis 200,00
Juožas Miliauskas 200,00
Vytautas Strimaitis 200,00
Stasys Dutkus 150,00
«Dainava» 150,00
Jonas Saurusaitis 150,00
Stasys Savnoris 150,00
Aleksandras Suvėizda 150,00

KINAS «ZELINA» ŠEŠTADIENĮ SEKMADIENĮ IR PIRMADIENĮ Vasario 16 - 17 ir 18 dienomis

Vietos Kronika

Trapalhadas do Haroldo

TÃO PERTO DO CORAÇÃO

PRADŽIA 19,50

Antradienį ir trečiadienį Ketvirtadienį ir penktadienį

Vietos Kronika
Caminho do Sul
O Demônio da Noite
Proibido até 18 anos

Vietos Kronika
Roseana
A Carne e a Alma
Proibido até 10 anos

Nuvykę į Santos, Praia José Menino
neužmiršk pasinaudoti šeimyniniu

Pensionu «Sete de Setembro»

Virtuvė pirmos rūšies. Užkandžiai duodami
bet kuriuo metu

Pensiono savininkas LILIAN KOTCHENKO

RUA SANTA CATARINA, 22 - SANTOS JOSÉ MENINO
FONE 4-3570

Alfonsas Pauliukonis 150,00	Stasys Jaseliunas Cr.\$75,00
Kazys Gaulia 150,00	Petronela Petrauskiene 75,00
Juožas Valaitis 150,00	Klemensas Bernatavičius 75,00
Jonas Žaidys 150,00	Albertas Šiukšta 75,00
Jonas Pelaius 100,00	— Vasario mėn. 23 d. Vila
Inž. Juozas Lasauskas 100,00	Zelinos bažnyčioj 16,30 su-
Stefanija Fazlauskas 100,00	mainys žiedus João Turone
Bronius Žvironas 100,00	su Birute Prelgauskaite. Prel-
Jonas Bendoraitis 100,00	gauskai gyvena Quinta das
Vaclovas Radzevičius 100,00	Paineiras Rua 9 Nr. 51.
Aleksas Špinkus 100,00	— Vasario mėn. 11 d. Vila
Valdemar Sadauskas 100,00	Zelinoj mirė Leonora Kava-
Jonas Dragūnas 100,00	liauskaitė 20 metų amžiaus.
Elena Petrauskaite 100,00	Spėjama, kad mirė nuo sme-
Inž. Richardas Pranckevičius Cr.\$100,00	genų uždegimo.
Prenumeratoriai:	— Šį sekmadienį Agua Raza
Jonas Muraška (Angl.) 150,00	ir apylinkės lietuviams bus
	palaidos 11 val

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

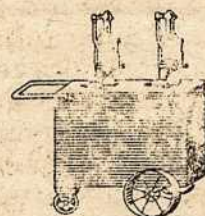
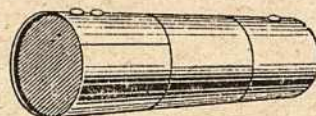
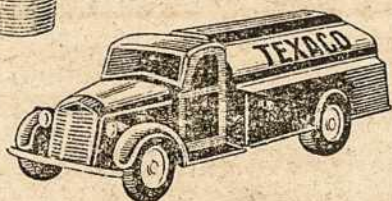
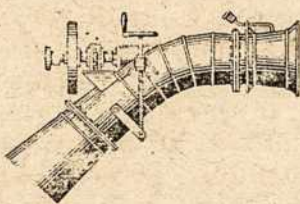
AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

VILA ALPINA

INDUSTRIA METALURGICA "INDO3" LTDA.

Rua Benjamin Constant, 122 8.º andar salas 801/2 Fone 33-3867 S. Paulo

- Fabricação de Carros tanques para transporte de combustíveis
- Tanques subterrâneos para gasolina, óleo, etc.
- Turbinas Hidro-elétricas para diversas capacidades
- Bombas, baldes e carrinhos para óleo e graxa
- Parafusos e ganchos especiais para telhados de cimento amianto
- Ganchos e pinos para isoladores
- Niples de 1/2" a 4" cônicos e paralelos.

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

Registrado no C.R.C. sob o nº 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Pequerimentos
Balanços
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.